

СПІВПРАЦЯ ФІНТЕХ КОМПАНІЙ З БАНКІВСЬКИМИ УСТАНОВАМИ ДЛЯ ПОБУДОВИ ІННОВАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА

Університет банківської справи

Анотація. У статті досліджено співпрацю банківських установ з фінтех компаніями. Проаналізовано основні показники роботи фінтех компаній, як у світі так і в Україні, а також розглянуто Стратегію розвитку фінтеху в Україні до 2025 року.

Ключові слова: банківські установи; фінтех компанії; інноваційне середовище; стратегія розвитку Фінтеху в Україні.

COOPERATION OF FINTECH COMPANIES WITH BANKING INSTITUTIONS FOR BUILDING AN INNOVATIVE ENVIRONMENT

Abstract: In article examines the cooperation of banking institutions with fintech companies. The main performance indicators of fintech companies, both in the world and in Ukraine, are analyzed, and the Strategy for the development of fintech in Ukraine until 2025.

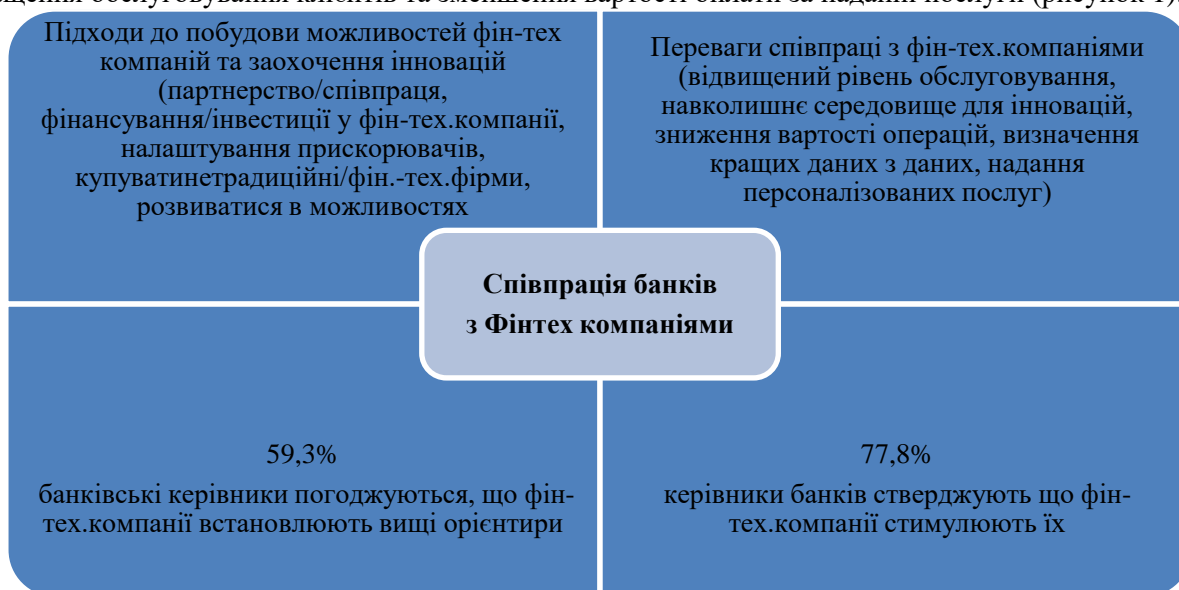
Keywords: banking institutions; fintech companies; innovation environment; Fintech development strategy in Ukraine.

Глобалізація світової економіки сьогодні вимагає спрощення доступу до банківського сервісу з будь-якої точки землі. Ці тенденції зумовили появу інноваційних та гнучких учасників на глобальному фінансовому ринку – фінансово-технічні фірм (Фінтех) та цифрових екосистем. Вони створюють посилену конкуренцію для вже наявних банків і розширюють дистанційні послуги для споживачів. Однак в умовах недостатнього доступу до клієнтської бази, досвіду у фінансовій галузі, недостатньої довіри клієнтів і надійної глобальної інфраструктури ці структури здійснюють свою діяльність відокремлено.

Слід зазначити, що Національний банк України та інші регулятори фінансового ринку розробили та впроваджують Стратегією розвитку фінансового сектору України до 2025 року, яка стала основою для затвердження Стратегії розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. Згідно з якою здійснюється покроковий план створення в Україні повноцінної фінтех-екосистеми з інноваційними фінансовими сервісами та доступними цифровими послугами. Мета цього документа – розбудова інноваційного фінансового ринку з масштабною фінансовою інклюзією та зручними й безпечними у користуванні сервісами та продуктами, які забезпечуть сталий розвиток інновацій, розвиток Cashless есопону, підвищення фінансової грамотності споживачів та бізнесу [1].

Інновації в фінансах роблять їх зручними, зрозумілими та доступними, залучаючи все більше людей та компаній до активної участі у фінансовому секторі. Від так в світі фінтех для більшості споживачів вже став звичним і рівень проникнення фінтеху серед споживачів щороку зростає, 2015 р. – 16%, 2017р. – 33%, 2019 р. – 64%. Обсяг ринку платежів здійснених за допомогою технологій EMV Chip, NFC, MST, BLE, QR Code також зростає 2019 р. склав 3,5 трлн. дол. США, а у 2025 р. прогнозується 10,8 трлн дол. США. Щодо України, то на сьогодні більша частина українських фінтех-компаній активно розвивається, станом на кінець 2019 року оціночна вартість фінтех-ринку України склала 600 млн.дол.США а їх загальна кількість становила 180 фінтех компаній. Щодо розподілу фінтех-компаній за стадіями розвитку, то станом на липень 2019 року 48% здійснювали масштабування бізнесу, 24% здійснювали початок продажів і 19 % сформувались як зріла компанія. Цікавим фактом є те, що аналізуючи та оцінюючи співпрацю Фінтех компаній та банків у 2019 році 29% банків мали члена правління зі знаннями фінтех розвитку, 14% банків мали частку у Фінтех компаніях і 21% банків мали відповідальних за співпрацю з розробниками програмного забезпечення та фінтехгалуззю [2]. Тому безсумніву, що співпраця банків з Фінтех компаніями забезпечить більш сприятливе середовище для інновацій банківських установ вільних від обмежень і сприятиме до

покращення обслуговування клієнтів та зменшення вартості оплати за надання послуги (рисунок 1).

Рис.1. Співпраця банків з Фінтех компаніями для побудови інноваційного середовища

Отже розглянемо види співпраці між традиційними банківськими установами і Фінтех компаніями [3].

1. Співпраця банків з Фінтех компаніями для побудови інноваційного середовища. Банки обтяжені їх застарілими системами та орієнтовані на дотримання певних нормативних актів, а тому відповідати зростаючим потребам та сподіванням клієнтів в інноваційних продуктах їм важко, а Фінтех компанії вступили в індустрію з інноваційними продуктами та послугами орієнтованими на найбільш прибуткові сегменти бізнесу. Завдяки своїм інноваційним, зручним і дешевим пропозиціям, Фінтех компанії почали завойовувати прихильність клієнтів. Співпраця допоможе традиційним банкам та Фінтех компаніям зосередитись на їхніх основних інтересах і зробити свій внесок у їх спільну сферу діяльності.

2. Банки використовують відкриті API для монетизації даних їх цифрових активів. Відкриті API дозволяють банкам інтегрувати свої продукти та послуги у сторонні програми для надання клієнтам різноманітних продуктів або послуги через банківську екосистему. Традиційні банки повинні мати справу зі зростаючою конкуренцією з боку Фінтех компаній і із зростанням очікувань клієнтів, що виникає завдяки зручності та доступності передових технологій, оскільки посилення оцифрування та взаємозв'язків з ними, важливо для банків збільшити екосистему інновацій навколо даних клієнта. Виникає екосистема партнерства та співпраці банків та Фінтех, яка стимулює шлях до економії обміну даними. Відкриті API-інтерфейси дозволяють підключати клієнтів до інших служб в межах банківської екосистеми і розширити спектр надання послуг.

3. Нова бізнес-модель, де банки будуть діяти як платформа для багатьох Фінтех компаній. Банки як платформа (ВааР) - це повна зміна банківської бізнес-моделі, яка безпосередньо зв'язується з Фінтех компаніями за їхніми інноваційними рішеннями, що дозволяє їм надавати «єдине замовлення» для клієнтів. Такий вид співпраці банків і Фінтех компаній дозволить з мінімальним розвитком інфраструктури запропонувати банкам цілком нові потоки доходів а Фінтех компанії матимуть доступ до величезної клієнтської бази та великої фінансової допомоги мережам традиційних банків.

4. Дистанційні послуги зумовили банки інвестувати у системи кібербезпеки через підвищення рівня кіберзлочинності. Збільшення оцифрування та підключення до систем інтернету викликало збільшення випадків порушень даних, змушуючи банки зміцнювати свої системи безпеки. Від так, посилення впровадження веб та мобільних програм у банківській сфері зробило галузь, схильною до передових кібератак.

5. Банки інвестують у розширену реальність (AR), оскільки це дозволить їм забезпечити бездоганне рішення для клієнтів, а також дасть можливість банкам виокремитись на ринку фінансових послуг. AR - це використання в реальному часі інформації та інших віртуальних

розширень, інтегрованих у реальні об'єкти. Можливість об'єднання цифрових та фізичних реалій перетворить клієнтський досвід, інтегруючи безперервну банківську діяльність в повсякденну взаємодію. Програми AR можуть допомогти банківській індустрії забезпечити легкий доступ до рахунків та більш швидких платежів. У недалекому майбутньому банки зможуть замінити традиційні філії віртуальними філіями та консультантами, заощаджуючи час і капітал.

6. Штучний інтелект (AI) і когнітивні технології дозволяють банкам пришвидшити ініціативи щодо оцифрування та надавати цілеспрямовані, індивідуальні продукти та послуг. Штучний інтелект розпочав відігравати важливу роль у діяльності банків через обслуговування клієнтів за допомогою голосових помічників дозволяючи їм більше відповідати на запити клієнтів. Штучний інтелект знайде своє застосування, допомагаючи вирішувати рішення банку, запропонувавши можливі кроки дій, підтримані аналізом даних. З утворенням Фінтех компаній банки вивчать можливість використання AI для підвищення ефективності та досвіду клієнтів, сприятиме зменшенню обчислювальних витрат у хмарі а також очікується, що прийняття банком AI значно вплине на профілі роботи своїх співробітників.

Підсумовуючи, слід зазначити, що з появою Фінтех компаній і значного кола небанківських компаній вплив банків на ринку фінансових послуг почав слабшати і поки банки продовжують активно використовувати філії та відділення та застарілі канали продажу, Фінтех компанії поступово вчаться працювати з фінансовими послугами. Як підсумок, Фінтех-фірми створюють, з одного боку, додаткові загрози банківській конкурентоспроможності на ринку фінансових послуг, а з іншого боку, можливості встановлення партнерських зв'язків між даними структурами, а також розширення фінансових послуг. Особливої актуальності дана співпраця набуває в умовах пандемії та розвитку дистанційної банківської індустрії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 р. Сталий розвиток інновацій, кешлес та фін грамотність. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/strategiya-rozvitku-fintehu-v-ukrayini-do-2025-roku--kurs-na-staliy-rozvitok-innovatsiy-keshles-ta-finansovu-gramotnist> (дата звернення: 15.02.2021).

2. Bank transformation roadmap 2020. Fintech. TOP LEAD, UAFIC. URL: <https://businessviews.com.ua/the-infographics-report-bank-transformation> (дата звернення: 15.02.2021).

3. Banks and the fintech Challenge: How disruption has been a catalyst for collaboration and innovation 2016. URL: <https://www.currencycloud.com/files/2016-Banks.and.the.Fintech.Challenge.pdf> (дата звернення: 15.02.2021).

Руденко Зоряна Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансового консалтингу та банківництва, Університет банківської справи, Львів, e-mail: zoryanarudenko@gmail.com

Rudenko Z. – Ph. D. in Economics, Associated Professor, Associated Professor of the Department of Financial Consulting and Banking, University of Banking, Lviv, e-mail: zoryanarudenko@gmail.com